

**Aprovació del document marc del mandat d'accés obert de la
recerca de les universitats de Catalunya elaborat aprovat pel
Consorti de Biblioteques Universitàries de Catalunya**

(annex 1 al punt 7)

Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya

Barcelona, 1 de juliol de 2010

Consorci de
Biblioteques Universitàries
de Catalunya

Proposta de text per a l'elaboració d'un mandat per a fomentar l'accés obert en les universitats de Catalunya

(Doc. 10/47; B3dd/AccesObert/CIC/CIC_1005Mandat; CE 27.05.10)

1. Antecedents

La necessitat de promoure la difusió de la recerca i la docència en el context de la societat de la informació i les facilitats de l'edició electrònica han propiciat que sorgís el moviment de l'accés obert (AO) a la informació. Aquest postula un accés permanent, gratuït i lliure de restriccions als continguts científics i acadèmics amb l'objectiu d'afavorir la visibilitat, difusió i socialització del coneixement.

El Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) acordà, en la sessió del Ple de la Junta de 8 d'octubre de 2008, demanar a les universitats de Catalunya l'adopció dels mecanismes necessaris per a la difusió de la producció científica en accés obert i encarregà a la Comissió General de Política Universitària el seguiment i implementació del susdit acord.

Aquesta Comissió acordà crear una Subcomissió promotora de mesures afavoridores de l'accés obert que treballà al llarg del curs 2008-09 per elaborar un informe sobre l'establiment d'una política en favor de l'accés obert a la producció científica. L'informe d'aquesta subcomissió fa un repàs al concepte d'accés obert i als objectius que persegueix, a les declaracions i als manifestos a favor, aclareix alguns dels malentesos al voltant d'aquest concepte i estableix les mesures polítiques de suport que es poden dur a terme. Finalment, detalla un pla d'actuacions que el Comissionat d'Universitats i Recerca i les universitats catalanes haurien de seguir per tal d'actuar en aquest àmbit.

El pla d'actuacions per a l'accés obert a Catalunya té com a fita clau l'horitzó 2012 quan "en els processos d'avaluació de projectes d'investigació, d'acreditació del professorat, d'avaluació de la recerca (sexennis) o de concursos de promoció interna es es puguin tenir en compte exclusivament les publicacions incloses en el repositori institucional o, almenys, prioritzar-les d'alguna manera". Aquest informe va ser aprovat en el Ple de la Junta del CIC de 22 de juny de 2009.

En compliment del pla d'actuacions aprovat, es va celebrar a Barcelona el 8 de març de 2010, el "Seminari per articular mandats d'Accés Obert a les universitats de Catalunya", convocat per la secretaria del CIC, en el qual participaren vicerectors i vicerectores de recerca de les universitats catalanes, el director general de Recerca, els directors de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya i de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, el secretari general del CIC, i el president i el director del CBUC.

En aquest seminari, es va acordar redactar una proposta de text per a l'elaboració de mandats institucionals per fomentar l'accés obert que han de ser aprovats per les universitats de Catalunya, el qual es presenta a continuació:

2. Proposta de text per a l'elaboració d'un mandat institucional per fomentar l'accés obert en les universitats de Catalunya

Per tal de promoure la difusió de la producció científica en accés obert i seguint les recomanacions del Consell de la European University Association aprovades a Barcelona el 26 de març de 2008 i les de la Declaració de Berlin, signada per aquesta Universitat el xx de xxxx de xxxx, la Universitat xxx acorda que:

Els membres de la comunitat acadèmica de la Universitat xxx dipositin les seves publicacions acadèmiques (articles de revista, tesis, ponències, comunicacions, documents científicotècnics, llibres, etc.) en el repositori institucional de la Universitat o en el repositori del sistema universitari de Catalunya RECERCAT. Es tindran en compte, si s'escau, les condicions establertes per les editorials en relació amb l'arxiu de documents en repositoris d'accés obert. Si aquestes condicions no permeten l'accés lliure a la publicació completa, aquesta s'hi inclourà de forma restringida o fosca i es permetrà únicament l'accés al *preprint*, *abstract* o a les metadades completes que la descriuen, segons sigui possible en cada cas. L'arxiu dels documents s'ha de dur a terme tot just després de la publicació i en qualsevol cas en un termini no superior als 6 mesos.

De forma complementària, la universitat recomana a la comunitat acadèmica la publicació, quan sigui possible, en revistes d'accés obert.

La universitat adoptarà les mesures d'incentivació que consideri adients — incidència en el finançament dels departaments; consideració en les convocatòries d'ajuts i en els concursos interns de la universitat, etc.— orientades al compliment del present mandat a partir de l'1 de gener de 2012.

La Universitat pel que fa als documents de la comunitat universitària dipositats en repositoris d'accés obert en els quals participi es compromet a:

- vetllar pel respecte als drets d'autor, propietat intel·lectual i confidencialitat,
- seguir normatives i criteris internacionals per al repositori,
- coordinar-se amb la resta del sistema universitari per tal que RECERCAT a nivell català, RECOLECTA a nivell espanyol i DRIVER a nivell europeu puguin recollir la totalitat de la producció científica i acadèmica de les universitats,
- incrementar la visibilitat i la interoperabilitat dels documents incorporant-lo a cercadors acadèmics (Scirus, GoogleScholar, etc.) i recollidors (OAISTER, etc.),
- preservar i mantenir l'accés perpetu de les publicacions dipositades en el repositori,

- eximir el personal docent i investigador de la referència i lliurament de la documentació dipositada en el repositori institucional de la Universitat o en el repositori del sistema universitari de Catalunya RECERCAT en les convocatòries d'ajuts i en els concursos interns que realitzi,
- i a coordinar-se amb l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya perquè pugui accedir a la documentació dipositada en el repositori institucional de la Universitat o en el repositori del sistema universitari de Catalunya RECERCAT a fi d'eximir el personal docent i investigador de la referència i lliurament de la susdita documentació en les sol·licituds d'ajuts, avaluacions i acreditacions.